# BET 0,0 G MEE!

HANDLEIDING LOONNORMWET

## VOOR EEN BETERE WET EN EEN BETER L0,0N

## HET GROTE PLAATJE

Op vrijdag 24 september organiseert het ABVV een nationale betoging. We komen op straat om te protesteren tegen de loonnormwet (de zogenaamde Wet van '96). Deze wet zorgt ervoor dat onze lonen nauwelijks nog mogen stijgen. Zo is de loonmarge voor 2021-2022 vastgelegd op 0,4 %, ongeacht of een bedrijf of sector het economisch goed of slecht doet in die periode. Wij eisen een grondige herziening van de loonwet, zodat echte loonsverhogingen opnieuw mogelijk worden. Met het oog op de interprofessionele onderhandelingen 2023-2024 moeten we NU handelen, om DAN echt te kunnen onderhandelen. **Want nu hebben onze werknemers 0,0 vooruitzichten.**

## WAAROVER GAAT HET PRECIES?

### Wet van '96

Elke twee jaar bepalen vakbonden en werkgevers de loonnorm, die vastlegt hoeveel de lonen in de privésector mogen stijgen. **Deze loonnorm is niet het resultaat van vrije onderhandelingen, maar wel van een strikte procedure die is vastgelegd in de Wet van 26 juli 1996 (de loonnormwet).** In deze wet staat dat onze lonen niet sneller mogen stijgen dan de lonen in buurlanden Frankrijk, Nederland en Duitsland.

### Hervorming van 2017

**In 2017 werd de loonwet serieus verstrengd door de rechtse regering-Michel.** Er werd een correctieterm en veiligheidsmarge ingebouwd, die de beschikbare loonmarge nog verder naar beneden duwt. De loonnorm werd ook bindend gemaakt: er kan niet meer in positieve zin van worden afgeweken, bijvoorbeeld door sterk presterende sectoren.

**BROOD OP DE PLANK!**

**wij laten ons geen oneerlijke loonbeperkingen aansmeren.**

**ACTIE OP 24/09**

**Rohnny Champagne**
VOORZITTER ABVV-METAAL

"Als vakbond is het onze plicht om te zorgen voor meer koopkracht voor werknemers. De huidige loonwet holt onze koopkracht steeds verder uit – en dat in een tijd waarin heel wat basisvoorzieningen duurder worden. We zijn vastberaden om daar iets aan te doen, te beginnen met onze nationale betoging op vrijdag 24 september."

**Frank Moreels**
VOORZITTER BTB

"Het is niet normaal dat een wet het minimum van het minimum aan loonsverhoging oplegt aan werknemers, terwijl diezelfde wet wel toelaat dat belachelijk hoge winsten blijven uitgekeerd worden aan aandeelhouders. De loonwet is op nog meer punten oneerlijk, onrechtvaardig en onverantwoord. Als een wet niet werkt, moet die veranderen."

ABVV METAAL · ABVV BTB

# WAAROM DEUGT DEZE WET NIET?

## Geen eerlijke vergelijking

De berekening van de loonnorm, dat is zoals appelen met peren vergelijken. De loonwet maakt **geen eerlijke vergelijking tussen de lonen in België en de buurlanden**. Er wordt geen rekening gehouden met de miljarden euro's loonsubsidies en RSZ-kortingen die bedrijven genieten, waardoor onze loonkosten een pak hoger lijken dan ze in werkelijkheid zijn. Ook naar arbeidsproductiviteit wordt niet gekeken. Nochtans berekende de OESO dat de productiviteit van een Belgische werknemer een stuk hoger ligt dan die van een Franse, Nederlandse of Duitse werknemer.

## Geen voordeel voor werknemers

De **dubbele standaard** van de hervorming van 2017 ligt er vingerdik op. De correctiefactor zorgt voor een automatische verlaging van de loonmarge, zodra er een loonhandicap in het nadeel van België bestaat. Is er echter een loonhandicap in het voordeel van België, dan vloeit dit niet volledig terug naar de werknemers. Nee, het verschil wordt dan gebruikt voor de afbouw van de zogenaamde 'historische handicap'. Dat is volledig bij de haren getrokken en nergens op gebaseerd. Deze 'handicap' is overigens helemaal weggewerkt sinds 2018 ...

## Geen manoeuvreerruimte

Door de aanpassing van 2017 ging het van kwaad naar erger met onze lonen. **De zeer magere loonmarges van de voorbije jaren illustreren duidelijk het probleem.** In de periode 2017-2018 en 2019-2020 bedroeg de loonnorm slechts 1,1 %. Nochtans boomde de economie tijdens deze jaren. Voor de periode 2021-2022 bedraagt de loonmarge amper 0,4 %. De coronacrisis heeft uiteraard geleid tot een recessie, maar **er zijn toch heel wat sectoren en bedrijven die het goed gedaan hebben** of momenteel volop aan het herstellen zijn. Toch geldt de 0,4 % voor iedereen en kan er niet van worden afgeweken. Het enige mogelijke extraatje, is een eenmalige consumptiecheque van maximaal 500 euro netto.

## Geen vrije onderhandelingen

Laten we een kat een kat noemen. **Door van een indicatieve naar een dwingende loonnorm te gaan, belet de wet de vakbonden om vrij te onderhandelen over deftige loonsverhogingen.** Alle werknemers worden in het strakke keurslijf van de loonwet gepropt. De wet is verworden tot louter een instrument van loonmatiging ten voordele van hogere winsten voor bedrijven en aandeelhouders. Dividenden blijven trouwens ongebreideld en onbeperkt uitgekeerd worden.

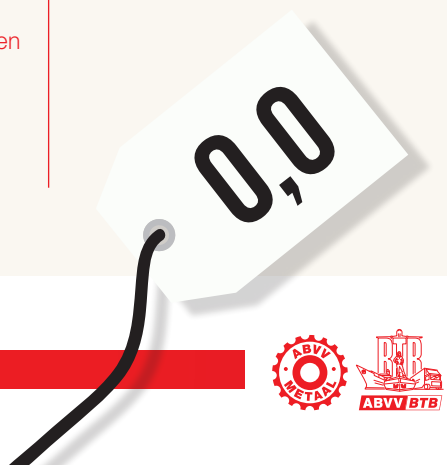


# WAAROM MOET DIT ANDERS? DAAROM!

Het is duidelijk dat de loonwet in zijn huidige vorm passé is. Het wordt tijd dat wij opnieuw hogere lonen kunnen onderhandelen voor de werknemers. **Meer koopkracht zorgt er niet alleen voor dat mensen hun facturen – die trouwens steeds duurder worden – kunnen betalen, het is ook goed voor de economie en de tewerkstelling.** De loonmatiging van de voorbije jaren heeft niet gezorgd voor een sterkere concurrentiepositie van onze bedrijven of voor meer werkgelegenheid. Het enige wat ze gerealiseerd heeft zijn hogere winsten voor de aandeelhouders. Het moet dus anders! Want een betere wet zorgt voor een beter loon.

# WELKE OPLOSSINGEN STELLEN WIJ VOOR?

### Een indicatieve loonmarge

Wij willen dat de loonnorm opnieuw een richtcijfer wordt in plaats van een dwingend keurslijf waarvan niet kan worden afgeweken. Sectoren moeten de mogelijkheid hebben om hogere loonsverhogingen te onderhandelingen. Vakbonden zijn verantwoordelijk genoeg om in te schatten wat wel of niet realistisch is.

### Houd rekening met de werkelijke loonkosten

Bij het bepalen van de loonmarge moet rekening worden gehouden met de werkelijke loonkost, inclusief de miljarden aan loonsubsidies en RSZ-bijdrageverminderingen waarvan bedrijven genieten. Momenteel is dat niet het geval, waardoor de totale loonkost – in vergelijking met die van onze buurlanden – veel hoger lijkt dan ze in werkelijkheid is.

### Pas de correctiefactor aan en schaf de veiligheidsmarge af

Wij ijveren voor de afschaffing van het concept 'historische loonhandicap' bij het bepalen van de correctiefactor. De veiligheidsmarge houdt de Belgische lonen dan weer systematisch minstens 0,5 % lager dan de lonen van de buurlanden. Deze veiligheidsmarge blijkt echter al twee IPA's veel te hoog te zijn en schiet haar doel dus compleet voorbij. Ze moet afgeschaft worden.

### Focus niet eenzijdig op loonkost

De huidige loonwetgeving kijkt alleen naar de 'loonkost' om onze competitiviteit en concurrentiepositie te vrijwaren. Andere zaken zoals investeringen in onderzoek, innovatie, opleiding en infrastructuur spelen nauwelijks een rol. Een wet die de werkgelegenheid en welvaart wil bevorderen moet echter ook deze factoren in kaart brengen en hefbomen voorzien om op die terreinen vooruitgang te boeken.

V.U.: Rohnny Champagne, Jacob Jordaensstraat 17, 1000 Brussel – Frank Moreels, Paardenmarkt 66, 2000 Antwerpen